Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 18 sierpnia 2026 r.
znak sprawy: DBD.fin.071.108.2026

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: pisma ws. wyłączenia FOR z limitów pomocy de minimis

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 17 lipca 2026 r. w sprawie wyłączenia FOR z limitów pomocy de minimis dotyczącej pomocy dla rolników otrzymanej z Funduszu Ochrony Rolnictwa, którym dysponuje Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) „z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi".

Wsparcie udzielane przedsiębiorcy jest zatem uznawane za pomoc publiczną w rozumieniu ww. przepisu, jeżeli jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- udzielane jest ono przez Państwo lub ze źródeł państwowych,
- powoduje uzyskanie korzyści finansowej przez przedsiębiorcę na warunkach odbiegających od istniejących na rynku,
- ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określonego lub określonych przedsiębiorców albo produkcję określonych towarów),
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE.

Biorąc pod uwagę wskazane powyżej przesłanki pomocy publicznej w odniesieniu do rekompensat wypłacanych ze środków Funduszu Ochrony Rolnictwa, należy zauważyć, że:

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
+48 22 250 01 18
kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

– zasoby państwowe obejmują wszystkie zasoby sektora publicznego, w tym zasoby podmiotów wewnątrzpaństwowych (zdecentralizowanych, sfederowanych, regionalnych lub innych) oraz, w określonych okolicznościach, zasoby podmiotów prywatnych.
  Fundusz Ochrony Rolnictwa służy jako instrument wdrażania polityki państwowej ponieważ został ustanowiony przez państwo. Funduszem zarządza KOWR, pozostający pod wpływem państwa, opłatę nałożono ustawą z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa i tą samą ustawą określono wysokość składek, opłata jest obowiązkowa, a za zarządzanie nią odpowiada KOWR będący podmiotem publicznym. W tym zakresie KE zajęła jednoznaczne stanowisko, zgodnie z którym środki Funduszu są środkami publicznymi.

– korzyść w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu oznacza każdą korzyść gospodarczą, której dane przedsiębiorstwo nie mogłoby uzyskać w normalnych warunkach rynkowych, tj. bez interwencji państwa. Korzyść występuje zawsze, ilekroć sytuacja finansowa przedsiębiorstwa ulega poprawie w wyniku interwencji państwa na warunkach innych niż normalne warunki rynkowe.
  W przypadku wypłat z FOR rolnik otrzymuje realną korzyść ekonomiczną, która poprawia jego sytuację finansową. Takich środków podmiot nie mógłby uzyskać bez interwencji państwa.

– selektywność przedmiotowa środka oznacza, że dany środek ma zastosowanie wyłącznie do określonych (grup) przedsiębiorstw lub określonych sektorów gospodarki w danym państwie członkowskim. Należy zauważyć, że pomoc ma uprzywilejowany charakter, jest skierowana do rolników. Mechanizm nie ma charakteru ogólnego środka dostępnego dla każdego przedsiębiorcy. Jest to przykład wsparcia sektorowego, które prawo unii każe monitorować.

– uznaje się, że środek przyznany przez państwo zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, jeżeli może on powodować poprawę pozycji konkurencyjnej beneficjenta w porównaniu z pozycją innych przedsiębiorstw, z którymi beneficjent konkuruje. Wsparcie publiczne może zakłócać konkurencję, nawet jeżeli nie pomaga ono przedsiębiorstwu będącemu beneficjentem w ekspansji i zdobyciu udziału w rynku. Wystarczy, że pomoc pozwala przedsiębiorstwu utrzymać silniejszą pozycję konkurencyjną niż pozycja, którą przedsiębiorstwo miałoby w przypadku braku pomocy. Można uznać, że pomoc publiczna może potencjalnie wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi, nawet jeżeli beneficjent nie uczestniczy bezpośrednio w handlu transgranicznym. Otrzymanie rekompensaty pozwala rolnikowi przetrwać na rynku i konkurować z innymi producentami, którzy mogą nie mieć dostępu do analogicznego wsparcia. Sytuacja ta wpływa na ogólną konkurencję.

W świetle powyższego nie ulega wątpliwości że rekompensata wypłacana na podstawie ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa stanowi pomoc publiczną. Komisja Europejska prezentuje takie samo stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Pomoc publiczna może być udzielana przez państwo członkowskie w dwóch trybach:

1. w ramach programów pomocowych uprzednio zgłoszonych albo notyfikowanych i zatwierdzonych przez Komisję Europejską,
2. w formule pomocy de minimis, na podstawie właściwych przepisów krajowych.

Pomoc z Funduszu Ochrony Rolnictwa jest zgodnie z opinią Komisji Europejskiej pomocą operacyjną w formie rekompensaty dla rolników za brak płatności za produkty sprzedane podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny przed dokonaniem płatności. Pomoc taka nie może zostać zgłoszona do Komisji Europejskiej celem notyfikacji, co jest zgodne ze stanowiskiem Komisji Europejskiej.

A zatem przedmiotowa pomoc powinna być udzielana w formule pomocy de minimis. Brak zastosowania przepisów o pomocy publicznej do rekompensat wypłacanych z Funduszu Ochrony Rolnictwa oznaczałaby naruszenie zasad równości konkurencji.

Komisja Europejska może z własnej inicjatywy zbadać informacje dotyczące domniemanej pomocy niezgodnej z prawem, bez względu na ich źródło.

Komisja Europejska bada bez zbędnej zwłoki wszelkie skargi złożone przez zainteresowane strony i zapewnia, aby zainteresowane państwo członkowskie było w pełnym zakresie i regularnie informowane o postępach i wynikach tego badania.

W przypadku gdy podjęte zostały decyzje negatywne w sprawach pomocy niezgodnej z prawem, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu **windykacji pomocy od beneficjenta, przy czym** KE nie wymaga windykacji pomocy, jeżeli byłoby to sprzeczne z ogólną zasadą prawa Unii.

Pomoc podlegająca windykacji na podstawie decyzji o windykacji o**bejmuje odsetki naliczone według właściwej stopy ustalonej przez Komisję. Odsetki są płatne od dnia, w którym pomoc niezgodna z prawem została udostępniona beneficjentowi do daty jej windykacji.**

Przedstawiając powyższe uprzejmie informuję, że zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.) całkowita kwota pomocy de minimis w rolnictwie przyznanej przez państwo członkowskie jednemu

przedsiębiorstwu bez względu na jego wielkość nie może przekroczyć wartości 50 000 EUR.

A zatem to do producenta rolnego należy decyzja z jakiej formy pomocy chce skorzystać w ramach dostępnego limitu pomocy de minimis w sektorze rolnictwa.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych